

низонъ. Обаче поради слабитѣ части, които имахме тукъ, а отъ друга страна поради мжчното движение презъ падналия голѣмъ снѣгъ — шурмътъ на крепостта, определенъ за 1 ноемврий, не можа да се осъществи и бѣ отложенъ за 8 чоемврий — деня на тезоимения день на главнокомандующия кавказката армия Н. И. В. Великия князь Михаилъ Николаевичъ. Въ навечерието на този день всичко бѣ приготвено, раздадени ни бѣха патрони, стълби необходими за навлизане въ укреплението, снабдиха ни съ храна. Всички ние — офицери и войници — се приготвявахме като че ли за нѣкакъвъ празникъ; обличахме си чисти дрехи, молѣхме се Богу и всѣки отъ насъ бѣше приготвилъ писма до своитѣ близки въ Русия; — предавахме ги единъ другиму — за въ случай че ни сполети смъртта. Имахме твърдата увѣреностъ въ изхода на тази атака — да забучимъ нашето победоносно знаме върху фортоветѣ на укрепленията. Когато мръкна, полкътъ ни потегли по направление къмъ фортоветѣ на Карсъ: Карадолу и Арабъ Табия. Въ подножието на последния спрѣхме въ очакване на нови заповѣди. Нощта бѣ страшно мразовита и всички ний бодърствувахме. Бѣхме получили заповѣдь да пазимъ пълна тишина, никакви огньове и да прикриемъ нашето присѣствие тукъ. Бѣ наредено да очакваме подаването на ракети — като сигналъ за почването на шурма, който трѣбваше да предприемемъ върху нѣкои отъ укрепленията. Въ този моментъ зачухме глухъ орждеенъ бумтежъ и далечни викове ура; — забелязахме какъ една ракета описа красивъ кржгъ въ тъмния небосклонъ. Като че ли по команда, цѣлиятъ нашъ полкъ поде силно ура; зачухме първитѣ гърмежи на неприятелскитѣ орждия. Турцитѣ — ясно бѣ — очакваха тази нощъ нашия шурмъ — и ни обсипваха съ залповъ пушеченъ и оржденъ огънь. Цѣлиятъ полкъ като че ли замръ — обзе ни силна уплаха и не можахме веднага да се овладѣемъ — нѣщо, за което дълбоко се каехме. Не следъ дълго време повторно дочухме викове ура и забелязахме нова ракета. За мигъ всичко затихна — неприятелътъ бѣ спрѣлъ да стреля, като че ли всички бѣха обзети отъ дълбокъ сънъ. Зора се сипѣше, всички бѣхме завладѣни отъ мисълта, че може би крепостта бѣ вече взета безъ наше участие — всички дълбоко съжаля-